

stevns kommune

Til forældre & pædagoger

**Sådan styrker du
børnehavebarnets
sprogudvikling**

Sprogudviklingen starter før fødslen og udvikles livet igennem. Bruger du bevidst sproget i samværet med dit barn, støtter du dets sprogudvikling. Du er dit barns sprog giver, og dit barn lærer sprog af dig.

I 3-5 års alderen udvikler sproget sig voldsomt. De fleste børn taler meget. De lærer dagligt nye ord og nyder at bruge dem.

Sætningerne bliver længere og udtalen lettere at forstå. Barnet begynder at lege med sproget. Det opfinder vrøvleord og vrøvlevers. Det rimer, bruger stemmen til at lege med. Det er alt sammen forskellige måder at øve sig i bruge sproget på.

Det er en god ide at lytte til og opfordre barnet til at lege med sproget – det er nemlig en god hjælp, når barnet senere skal lære at læse og skrive.

- Tal med barnet om alt, hvad det oplever dagen igennem, og om hvad du har oplevet. Barnet vil derved føle, at det er en ligeværdig samtalepartner.
- Kom med opmuntrende kommentarer som 'og hvad så', 'nej, er det rigtigt' etc., når barnet fortæller dig noget, så det føler, du er interesseret.

- Hvis barnets udtale eller sætninger ikke er helt rigtige, så gentag ordet/sætning rigtigt, så barnet ikke føler sig rettet, men alligevel hører den rigtige udgave. Hvis barnet f.eks. siger 'Mig seede en ko i går', så svar 'Nå, du så en ko i går'.
- Fortæl hvad der sker omkring jer, og hvad I skal lave sammen, 'I morgen skal du ikke i børnehave, for vi skal ud at besøge mor-mor', 'Nu vasker jeg koppen og tallerkenen, så kan du tørre dem'.
- Børnehavebarnet elsker at bruge sproget og lege med det. Lav små vrøvelrim sammen som f.eks. 'Når jeg står op, så får jeg en prop', eller ordrim som f.eks. 'Sludder, pludder, mudder'.
- Leg med kendte rim og remser.
- Syng med barnet - gerne sange, hvor man skal huske flere og flere ting som 'Langt ud' i skoven lå et lille bjerg', eller 'Husbonden sender Lasse ud'.
- Læs for barnet gerne den samme bog igen og igen. Tal om billederne og historien. Til sidst kan barnet måske 'læse' historien for dig.

- Gæt på skift en lyd med lukkede øjne f. eks. åbn og luk køleskabet, åbne for vanden.
 - Leg gættelege f. eks. 'Hvad er det herinde, der er højt og hvidt, og som kan åbnes': Køleskab.
 - Gæt en smag med lukkede øjne. Giv f.eks. barnet en rosin, et lille stykke rugbrød og lign.
 - Leg med lyde. Kan du finde ord, der starter med 'sss'.
 - Læg 3-4 genstande på bordet, og lad barnet se dem et øjeblik. Dæk derefter tingene med et viskestykke. Barnet skal så huske tingene.
 - Børnehavebarnet elsker at klæde sig ud. Hav en kasse med udklædningstøj og sko stående. Tag selv aktivt del i legen. Er barnet en fin dame så tal til det, som du mener, man taler til en fin dame.
 - Når I spiller puslespil, vendespil eller lign., så gør det til en vane at spørge og svare med hele sætninger: 'Hvem har en kop', 'Jeg har koppen'. Eller gør det lidt sværere: 'Hvem har et brunt dyr, der siger vov?'.
 - Det er vigtigt, at dit barn føler, at du lytter til det. Hold en god øjenkontakt, når I taler sammen.
 - Giv dig god tid til at lytte til det, barnet fortæller. Lad barnet formulere sig om sine egne oplevelser, tanker og følelser.
 - Undgå at stille for mange spørgsmål, såsom 'Hvad har du lavet i børnehaven i dag?'. Fortæl hellere, hvad du selv har lavet. Det inspirerer barnet til at fortælle om sin dag.
 - Svar så vidt muligt ikke på spørgsmål, der bliver stillet til dit barn. Lad det selv formulere sit svar.
 - Hvis nogle ord ikke udtales korrekt eller ordene i sætningerne er byttet rundt, kan du bekræfte det, barnet siger ved at gentage barnets udsagn i en korrekt sætning.
- Det er vigtigt, at barnet ikke føler sig rettet, hvis det udtaler et ord forkert eller mangler et ord i en sætning. Lyt efter indhold - ikke form.

Kontakt

Har du spørgsmål om dit barns sprogudvikling kan du kontakte:

Jytte Storm

Familieafdelingen (PPR)

Tale-/hørekonsulent

Tlf.: 29 65 75 99

jytsto@stevns.dk

Den voksne er model for barnets sprogindlæring

Så husk derfor, når du taler med barnet, at:

- tale med dit barn – ikke til det.
- tale tydeligt, så barnet kan høre alle stavelser.
- gentage, hvad barnet mener. Fokuser på budskabet – ikke på måden barnet udtrykker sig på.
- anvende ord og sætninger, der passer til barnets alder.
- spørge ind til det, barnet fortæller om.
- give sprog – forlang ikke sprog.
- rette din fulde opmærksomhed mod barnet.

**Alle disse forslag skal være sjove for barnet.
Betragt det som leg!**